

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Civilietas>Dokumentu izsniegšana: Juridisko dokumentu oficiāla piegāde
Dokumentu izsniegšana: juridisko dokumentu oficiāla piegāde

Portugāle

1 Ko praksē nozīmē juridiskais termins "dokumentu izsniegšana"? Kāpēc pastāv īpaši noteikumi attiecībā uz dokumentu izsniegšanu?

Izsniegšana (*citação*) ir darbība, ar kuru personu (apsūdzēto, atbildētāju, pusi, attiecībā uz kuru prasa izpildi) informē par to, ka pret viņu vērsta tiesiska darbība. To izmanto attiecīgo personu pirmreizējai uzaicināšanai, lai tās varētu īstenot savu aizstāvību. Izsniegšanu izmanto arī, lai personu, kas ir ieinteresēta procesā un kas tajā sākotnēji nebija iesaistīta, pirmo reizi uzaicinātu ierasties, lai iesaistītos prasītāja vai atbildētāja pusē (*Civilprocesa kodeksa (Código de Processo Civil)* 219. panta 1. punkts).

Paziņošana (*notificação*) izmanto, lai uzaicinātu personu ierasties tiesā vai lai informētu viņu par kādu faktu (*Civilprocesa kodeksa* 219. panta 2. punkts). Īpaši noteikumi par izsniegšanu un paziņošanu ir noteikti *Civilprocesa kodeksa* II grāmatas I sadaļas II nodaļas II iedaļā. Šo noteikumu uzdevums ir nodrošināt, lai informācija faktiski sasniedz adresātu un, ja adresāts ir tiesvedībā iesaistīta puse, garantēt tiesības uz aizstāvību.

2 Kādi dokumenti ir formāli jāizsniedz?

Tiek izsniegta *Civilprocesa kodeksa* 227. pantā minētā informācija.

Tiek paziņota *Civilprocesa kodeksa* 220. pantā minētā informācija.

3 Kas ir atbildīgs par dokumenta izsniegšanu?

Notiekošā tiesvedībā izsniegšanu un paziņošanu pamatā var veikt tiesu amatpersonas, tiesībaizsardzības amatpersonas vai vienas puses likumīgais pārstāvis atkarībā no atbildē uz 5. jautājumu norādītā paziņošanas/izsniegšanas veida.

4 Adreses noskaidrošana

4.1 Vai pieprasījuma saņēmēja iestāde šajā dalībvalstī pēc savas iniciatīvas cenšas noskaidrot adresāta, kam ir jāizsniedz dokumenti, atrašanās vietu, ja norādītā adrese nav pareiza? Skatīt arī paziņošanu saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 7. panta 2. punkta c) apakšpunktu

Jā. Saskaņā ar Portugāles tiesību aktiem tiesu izpildītājiem ir pienākums pēc savas iniciatīvas veikt visas nepieciešamās darbības, lai izsniegtu personai paziņojumu (*Civilprocesa kodeksa* 226. panta 1. punkts).

Ja paziņojumu nevar izsniegt, tiesu izpildītāji var pārbaudīt informāciju, kas ir elektroniski pieejama citos valdības departamentos, lai noskaidrotu, vai nav notikusi dzīvesvietas maiņa un noteiktu tās personas pašreizējo adresi, kurai izsniedzami dokumenti (*Civilprocesa kodeksa* 236. panta 1. punkts).

Piemērojot 7. panta 2. punkta c) apakšpunktu, situācija attiecībā uz dažādām saņēmējām struktūrām ir šāda:

pirmās instances tiesas **vispārējās kompetences palāta** (*juízo de competência genérica*) vai **civillietu palāta** (*juízo local cível*), ja tāda ir: lai izsniegtu dokumentus, ja izsniegšanas pieprasījumā norādītā adrese nav pareiza, saņēmēja struktūra piemēro valsts tiesību aktus līdzīgiem gadījumiem iekšzemes strīdos, proti, Portugāles *Civilprocesa kodeksa* 226. un 236. pantā paredzētos attiecīgos noteikumus;

tiesībaizsardzības amatpersonas (Advokātu un tiesībaizsardzības amatpersonu asociācija (Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução — OSAE)): tiks veikti pieprasījumi dzīvesvietas reģistros vai citās datubāzēs, ja tādi pastāv, lai noskaidrotu tās personas jauno adresi, kurai izsniedzams dokuments.

4.2 Vai ārvalstu tiesu iestādēm un/vai tiesvedības pusēm ir piekļuve reģistriem vai pakalpojumiem šajā dalībvalstī, kas ļauj noskaidrot personas pašreizējo adresi? Ja ir, tad kādi reģistri vai pakalpojumi ir pieejami un kādas procedūras jāievēro? Kāda maksa, ja tāda ir, būtu jāmaksā?

Nē. Šāda iespēja ir tikai valsts iestādēm un struktūrām.

4.3 Kāda veida palīdzību, atbildot uz citu dalībvalstu pieprasījumiem, šīs dalībvalsts iestādes sniedz atbilstoši Dokumentu izsniegšanas regulas 7. panta 1. punktam? Skatīt arī paziņošanu saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 7. panta 1. punktu

Piemērojot 7. panta 1. punkta a) apakšpunktu, izraudzītā iestāde, kurai pārsūtītājas struktūras var adresēt lūgumus noskaidrot tās personas adresi, kam ir jāizsniedz dokuments, ir šāda:

Tiesu administrācijas ģenerāldirektorāts (*Direção-Geral da Administração da Justiça*)

Av. D. João II, No 1.08.01 D/E, Pisos 0, 9-14

PT - 1990-097 LISBON

Tālr.: (+351) 217 906 500 – (+351) 217 906 200/1

Fakss: (+351) 211 545 116 – (+351) 211 545 100

E-pasta adrese: correio@dgaj.mj.pt

Tīmekļa vietne: <https://dgaj.justica.gov.pt/>

5 Kādā veidā parasti tiek izsniegts dokuments? Vai pastāv alternatīvas metodes, ko var izmantot (citas metodes, kas nav 7. punktā minētā alternatīvā izsniegšana)?

Praktiskā dokumenta izsniegšanas kārtība personai ir izklāstīta *Civilprocesa kodeksa* 225. pantā.

Praktiskā dokumenta izsniegšanas kārtība personai publicējot ir izklāstīta *Civilprocesa kodeksa* 240. pantā.

Praksē paziņošana notiek šādi:

paziņošanas kārtība attiecībā uz pusēm, kuras ieceļ likumīgo pārstāvi, ir noteikta *Civilprocesa kodeksa* 247. pantā;

paziņošanas kārtība attiecībā uz pusēm, kuras neieceļ likumīgo pārstāvi, ir noteikta *Civilprocesa kodeksa* 249. pantā;

paziņošanas kārtība trešām personām ir noteikta *Civilprocesa kodeksa* 251. pantā;

paziņošanas kārtība prokuratūrai ir noteikta *Civilprocesa kodeksa* 252. pantā;

paziņojumu par tiesas nolēmumiem izsniegšanas kārtība ir noteikta *Civilprocesa kodeksa* 253. pantā;

ar tiesas aktu izdarīto paziņojumu izsniegšanas kārtība ir noteikta *Civilprocesa kodeksa* 254. pantā;

paziņojumu izsniegšanas kārtība starp likumīgajiem pārstāvjiem ir noteikta *Civilprocesa kodeksa* 255. pantā;

atsevišķu paziņojumu izsniegšanas kārtība ir noteikta *Civilprocesa kodeksa* 256. pantā.

Izņemot **dokumentu izsniegšanu noteiktā laikā**, kā minēts *turpmāk* 7. punktā, Portugāles tiesību aktos nav paredzēta citu alternatīvu metožu izmantošana.

6 Vai civilajā tiesvedībā ir atļauta elektroniska dokumentu izsniegšana (tiesas vai ārpustiesas dokumentu izsniegšana, izmantojot attālinātas elektroniskās saziņas līdzekļus, piemēram, e-pastu, drošas interneta lietotnes, faksu, tsziņas utt.)? Ja ir, kāda veida tiesvedībā šāda metode ir paredzēta? Vai ir kādi ierobežojumi šādās dokumentu izsniegšanas metodes izmantojamībai/pieejamībai atkarībā no tā, kas ir adresāts (juridiskas profesijas pārstāvis, juridiska persona, uzņēmums vai cita veida uzņēmējs utt.)?

Jā. Piemēram, šeit norādītās darbības vēlama veikt ar **elektronisku datu pārsūtīšanu**, izmantojot tiesas datorsistēmu:

paziņojumi prokuratūrai ([Civilprocesa kodeksa](#) 252. panta 2. punkts);

likumīgajiem pārstāvjiem ([Civilprocesa kodeksa](#) 248. panta 1. punkts);

advokātiem un tiesībsardzības amatpersonām (ministrijas īstenošanas rīkojuma (*Portaria*), ar ko reglamentē **tiesas procesa elektronisko apstrādi**, 31. panta 1. punkts).

Ja iesniedzamo procesuālo dokumentu apjoms nav saderīgs ar elektronisku pārsūtīšanu (ministrijas īstenošanas rīkojuma, ar ko reglamentē **tiesas procesa elektronisko apstrādi**, 10. panta 1. punkts) vai nosūtāmie dokumenti pastāv tikai fiziskā veidā ([Civilprocesa kodeksa](#) 144. panta 11. punkts), vai lietā nav nepieciešams iecelt likumīgo pārstāvi un puse tādu nav iecēlusi ([Civilprocesa kodeksa](#) 144. panta 7. punkts), vai ja pastāv pamatots šķērslis ([Civilprocesa kodeksa](#) 144. panta 8. punkts):

procesuālos dokumentus var iesniegt tiesas reģistrā, nosūtīt pa pastu vai faksu ([Civilprocesa kodeksa](#) 144. panta 7. un 8. punkts);

procesuālos dokumentus var paziņot, reģistrējot piegādi, pa pastu vai faksu.

Šie noteikumi tiek piemēroti procesos civiltiesību vai komercietiesību jomā, ko izskata pirmās instances tiesas. Atsevišķos gadījumos tie attiecas arī uz atsevišķiem procesiem pie notāra (piemēram, mantojuma) vai dzimtsarakstu nodaļā (piemēram, ģimenes lietas, ja ir vienošanās).

6.1 Kāda veida elektroniskie pakalpojumi Dokumentu izsniegšanas regulas 19. panta 1. punkta nozīmē ir pieejami šajā dalībvalstī, ja izsniegšana ir jāveic tieši personai, kurai ir zināma izsniegšanas adrese citā dalībvalstī?

Portugālē pagaidām nav paredzēta dokumentu izsniegšana/paziņošana elektroniski uz zināmu adresi citā dalībvalstī.

6.2 Vai šī dalībvalsts saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 19. panta 2. punktu ir noteikusi papildu nosacījumus, saskaņā ar kuriem tā pieņems elektronisku izsniegšanu pa e-pastu, kā minēts minētās regulas 19. panta 1. punkta b) apakšpunktā? Skatīt arī paziņošanu saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 19. panta 2. punktu

Portugāles tiesību aktos nav paredzēta dokumentu izsniegšana/paziņošana elektroniski pa e-pastu, izņemot 6. jautājumā minēto šķēršļu gadījumā.

7 "Alternatīvā" izsniegšana

7.1 Vai šīs dalībvalsts tiesību aktos ir paredzētas citas izsniegšanas metodes gadījumos, kad nav bijis iespējams izsniegt dokumentus adresātam (piemēram, paziņojums uz mājas adresi, tiesu izpildītājam, izmantojot pasta pakalpojumus vai publicējot sludinājumu)?

Jā. Portugāles tiesību aktos arī paredzēta **dokumentu izsniegšana noteiktā laikā**, kā noteikts [Civilprocesa kodeksa](#) 232. pantā.

7.2 Ja tiek izmantotas citas metodes, kad tiek uzskatīts, ka dokumenti ir izsniegti?

Dokumentu **izsniegšana ar pasta sūtījumu** tiek uzskatīta par veiktu dienā, kad parakstīts saņemšanas apliecinājums ([Civilprocesa kodeksa](#) 230. pants).

Izsniegšanu personai, ko veic tiesībsardzības amatpersonas, tiesu izpildītāji vai likumīgie pārstāvji, uzskata par izpildītu dienā, kad tiek reģistrēta dokumenta izsniegšana ([Civilprocesa kodeksa](#) 231. panta 3. punkts).

Izsniegšanu, atstājot paziņojumu, uzskata par izpildītu norādītajā datumā ([Civilprocesa kodeksa](#) 232. panta 4. punkts).

7.3 Ja cita izsniegšanas metode ir deponēt dokumentus konkrētā vietā (piemēram, pastā), kā adresātu informē par to, ka dokumenti ir deponēti?

Ja dokumenta izsniegšana vai paziņošana tiek veikta ar ierakstītu vēstuli ar saņemšanas apliecinājumu vai bez tā, piegādes paziņojumu atstāj pasta kastītē, ja pasta sūtījumu piegādātājs norādītajā adresē nevienu nesastop. Ar piegādes paziņojumu informē adresātu, ka vēstule ir atstāta pasta nodaļā, norādot adresi, darba laiku un termiņu tās izņemšanai ([Civilprocesa kodeksa](#) 228. pants).

7.4 Ja adresāts atsakās pieņemt dokumentu, kādas tam var būt sekas? Vai uzskata, ka dokumenti ir tiešām izsniegti, ja atteikums nebija likumīgs?

Kad izsniegšanu veic pa pastu un ir pierādījums par atteikšanos saņemt vēstuli vai parakstīt saņemšanas apliecinājumu, izsniegšanu uzskata par izpildītu šādā veidā un šādos apstākļos:

ar paziņojumu, ko sastādījis pasta sūtījumu piegādātājs, apliecinot fiziskas personas, juridiskas personas pārstāvja vai darbinieka atteikumu parakstīt saņemšanas apliecinājumu vai saņemt vēstuli ([Civilprocesa kodeksa](#) 228. panta 6. punkts un 246. panta 3. punkts);

gadījumos, kad pusēm ir atļauts vienoties par izsniegšanas adresi, tiek ievērota [Civilprocesa kodeksa](#) 229. panta 3. un 4. punktā noteiktā kārtība.

Ja izsniegšanu veic personīgi tiesībsardzības amatpersona vai tiesu izpildītājs un ir pierādījums par personas, kam izsniedzams dokuments, atteikumu parakstīt izsniegšanas apliecinājumu vai saņemt dublikātu, izsniegšanu uzskata par izpildītu, un šādā gadījumā:

tiesībsardzības amatpersona vai tiesu izpildītājs informē personu, kam izsniedzams dokuments, ka dublikāts ir tās rīcībā tiesas reģistrā, un izsniegšanas apliecinājumā norāda atsauci uz šo informāciju un personas, kam izsniedzams dokuments, atteikumu to saņemt ([Civilprocesa kodeksa](#) 231. panta 4. punkts);

papildus tam reģistrs informē personu, kam izsniedzams dokuments, ar ierakstītu vēstuli, vēlreiz norādot, ka pieteikuma par tiesvedības ierosināšanu un pievienoto dokumentu dublikāts ir tās rīcībā reģistrā ([Civilprocesa kodeksa](#) 231. panta 5. punkts).

Izsniegšanu uzskata par neizpildītu tikai tādā gadījumā, ja atteikums ir leģitīms. Atteikums ir leģitīms, ja persona, kam izsniedzams dokuments, nav atrodama, jo nedzīvo vai neatrodas norādītajā adresē, vai ja trešā persona norāda, ka tā nevar vēstuli piegādāt.

8 Izsniegšana no ārvalstīm pa pastu (Dokumentu izsniegšanas regulas 18. pants)

8.1 Ja pasta pakalpojumu sniedzējs izsniedz dokumentu, kas no ārvalstīm nosūtīts adresātam šajā dalībvalstī, situācijā, kad ir nepieciešams saņemšanas apstiprinājums (Dokumentu izsniegšanas regulas 18. pants), vai pasta pakalpojumu sniedzējs piegādā dokumentu tikai adresātam vai arī saskaņā ar valsts noteikumiem par pasta sūtījumu piegādi tas var piegādāt dokumentu arī citai personai tajā pašā adresē?

Ja izsniegšana vai paziņošana pa pastu ar saņemšanas apliecinājumu ir no ārvalstīm, Portugāles Pasts var piegādāt vēstuli un dokumentus personai, kam izsniedzams dokuments, vai tajā pašā adresē trešai personai, kura norāda, ka var nodot vēstuli adresātam.

8.2 Ņemot vērā šīs dalībvalsts noteikumus par pasta sūtījumu piegādi, kā notiek dokumentu izsniegšana no ārvalstīm saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 18. pantu, ja piegādes adresē nebija sastopams nedz adresāts, nedz arī kāda cita persona, kas ir pilnvarota saņemt piegādi (ja tas ir iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem par pasta sūtījumu piegādi, sk. iepriekš)?

Skatīt atbildi uz 7.3. jautājumu.

8.3 Vai pasts nogaida konkrētu laika posmu, kurā var izņemt dokumentus, pirms tos nosūta atpakaļ kā nepiegādātus? Ja atbilde ir "jā", kā adresātu informē par to, ka pasta iestādē ir pasta sūtījums, ko viņš var saņemt?

Adresātam ir **astopas dienas** dokumentu saņemšanai pasta nodaļā. Adresātu informē par šo termiņu un to, ka dokumentus var saņemt pasta nodaļā, uzrādot **piegādes paziņojumu**, kas atstāts pasta kastītē, ja pasta sūtījumu piegādātājs nevienu nav sastapis.

([Civilprocesa kodeksa](#) 228. pants).

9 Vai pastāv kāds rakstisks apliecinājums par to, ka dokuments ir izsniegts?

Jā, ja notiek dokumenta izsniegšana, saņemšanas apliecinājums, izsniegšanas apliecinājums vai paziņojums par izsniegšanu ir rakstisks pierādījums, ka izsniegšana ir izpildīta.

Ja notiek paziņošana, apliecinājuma ieraksts, tiesvedības procesā veiktais vēstules vai datnes, vai ieraksta reģistrācijas ieraksts ir rakstisks pierādījums tam, ka paziņošana ir izpildīta.

Ja izsniegšana vai paziņošana notiek ar elektronisku datu pārsūtīšanu, tiesas datorsistēmā ir apliecināts izdošanas datums un laiks (ministrijas Īstenošanas rīkojuma, ar ko reglamentē [tiesas procesa elektronisko apstrādi](#), 13. panta a) apakšpunkts).

10 Kas notiek gadījumos, kad kaut kādu iemeslu dēļ adresāts nesaņem dokumentus vai dokumenti nav izsniegti likumā noteiktajā kārtībā (piemēram, dokumenti tiek izsniegti trešai personai)? Vai, neskatoties uz to, dokumentu izsniegšana būs spēkā (piemēram, vai var tikt novērstas likuma normu neievērošanas sekas), vai arī dokumentu izsniegšana ir jāizdara no jauna?

Izsniegšanas neizpilde ir būtisks trūkums, kas padara spēkā neesošu visu procedūru no pieteikuma par tiesvedības ierosināšanu, bet pats pieteikums paliek spēkā ([Civilprocesa kodeksa](#) 187. pants).

Uzskata, ka dokumenti nav izsniegti [Civilprocesa kodeksa](#) 188. panta 1. punktā noteiktajos gadījumos.

Šo spēkā neesamību uzskata par izlabotu tikai tādā gadījumā, ja atbildētājs vai prokuratūra (ja tā ir puse) rīkojas tiesvedības procesā, uzreiz neiebilstot pret izsniegšanas neveikšanu ([Civilprocesa kodeksa](#) 189. pants).

Izsniegšana ir spēkā neesoša arī tad, ja nav izpildītas tiesību aktos noteiktās formalitātes ([Civilprocesa kodeksa](#) 191. pants).

Vispārīgie noteikumi par aktu spēkā neesamību ir izklāstīti [Civilprocesa kodeksa](#) 195. pantā.

11 Ja adresāts atsakās pieņemt dokumentu, pamatojoties uz izmantoto valodu (Dokumentu izsniegšanas regulas 12. pants), un tiesa vai iestāde, kurā celta prasība, nolēm jārbaudīt, vai atteikums ir bijis pamatots, vai pastāv īpašs tiesību aizsardzības līdzeklis, lai apstrīdētu minēto lēmumu?

Jā, adresāts var apstrīdēt tiesas lēmumu, iesniedzot apelācijas sūdzību kompetentajā Apelācijas tiesā (*Tribunal da Relação*).

12 Vai man ir jāmaksā par dokumentu izsniegšanu? Ja ir, tad cik? Vai pastāv atšķirība, kad dokuments ir jāizsniedz saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kad izsniegšanas pieprasījums ir no citas dalībvalsts? Sk. arī paziņošanu saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 15. pantu attiecībā uz dokumenta izsniegšanu no citas dalībvalsts

Jā, noteiktos gadījumos. Izsniegšanas un paziņošanas izmaksas aprēķina UV (uzskaites vienībās).

UV vērtība 2024. gadā bija 102 EUR.

Attiecīgi:

personīga izsniegšana un paziņošana, ko veic tiesībaizsardzības amatpersonas, maksā 0,5 UV, ja tā ir sekmīga, un 0,25 UV, ja tā ir nesekmīga ([ministrijas 2013. gada 29. augusta Īstenošanas rīkojuma Nr. 282/2013](#) pielikuma VII tabula ar atsauci uz tā paša tiesību akta 50. panta 1. punktu);

dokumentu izsniegšana un paziņošana personīgi vai ar publikāciju, ko veic tiesas izpildītājs, maksā 0,5 UV, ja tā ir sekmīga, un ir bez maksas, ja tā ir nesekmīga ([Noteikumu par procesuālajām izmaksām \(Regulamento das Custas Processuais\)](#) 9. panta 1. punkts).

Nepastāv nekāda atšķirība, ja izsniedzamais dokuments ir no citas dalībvalsts.

[Attiecīgie tiesību akti](#)

[Civilprocesa kodekss](#)

[Tiesas procesu elektroniskā apstrāde](#)

[Noteikumi par procesuālajām izmaksām](#)

[Ministrijas 2013. gada 29. augusta Īstenošanas rīkojums Nr. 282/2013](#)

[Eiropas Parlamenta un Padomes Regula \(ES\) 2020/1784 \(2020. gada 25. novembris\)](#)

Nobeiguma piezīme

Šajā informācijas lapā sniegtā informācija ir vispārīga un nav izsmejoša. Tā nav saistoša kontaktpunktam, Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklam civillietās un komercietās, tiesām vai jebkurām citām personām. Vienmēr jāpārbauda un jāievēro piemērojamie tiesību akti.

Lapa atjaunināta: 28/03/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.